

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 206

Juny 2008

QUÈ CAL SABER?

ELS MENUTS

Els òrgans interns són, juntament amb el teixit adipós, la menja animal preferida de les bèsties carnívores i de les cultures humanes de caçadors recol·lectors, i també de les cultures agrícoles més tradicionals. En català tenim el terme **menuts** per a referir-nos a tots els òrgans interns animals aptes per a l'alimentació. Hi ha un gran nombre de **plats tradicionals** elaborats a base d'aquestes parts dels animals, com més va més restringits a les àrees rurals, ja que els estàndards culinaris moderns de la cultura occidental donen molta importància al consum del múscul i sovint arraconen l'ús dels òrgans interns, fins al punt que en certes zones del món especialment industrialitzades és impossible trobar per menjar cap peça d'animal que no pertanyi a la musculatura esquelètica. En català (i també en espanyol) tenim tot un seguit d'òrgans que, a més de ser anomenats amb un terme genèric, posseeixen un sinònim emprat només en l'àmbit culinari i en la cultura més tradicional. Us presentem una llista amb alguns d'aquests noms de menuts.

web de QUÈ CAL SABER?
<http://scb.iec.cat/saber.htm>

Òrgan	Català	Espanyol
encèfal	cervellet o cervellets ¹	sesos
estómac	tripa	callos
genoll	garró	hinojo ²
intestí	budells, tripa ³	tripa
medul·la	moll	meollo
pulmó	freixura, lleu	bofe, chofe, livianos
testicles	turmes	criadillas, turmas
tim, pàncrees ⁴	lletons	mollejas

1. *Cervell* també és el nom concret d'una part de l'encèfal, però popularment es refereix a l'encèfal sencer.

2. Noteu que *genoll* i *hinojo* tenen el mateix origen etimològic, ja que provenen del llatí *genuculu*.

3. El terme *tripa* designa, en general, el conjunt del tub digestiu.

4. Encara que es tracta d'òrgans ben diferents, al tast tenen una textura glandular molt semblant i això fa que comparteixin el nom popular, tant en català com en espanyol.